

TEN GELEIDE

PASEN VOLGENS LUCAS

De Evangelist Lucas heeft zich van meet af voorgenomen zijn 'hooggeëerde Theofilus' 'in zorgvuldige en geregelde orde' alles te vertellen wat zich onder ons heeft voltrokken. Lucas heeft ons ook door de veertig dagen naar Pasen geleid.

Hij wil vertellen van de ware koning. Zo anders als de koningen van overal en altijd. Zo anders bijvoorbeeld dan keizer Augustus, Pontius Pilatus of koning Herodes. De ware aard van deze koning toont zich bij uitstek op Pasen. Deze koning gaat niet hoog te paard maar komt diep ten val. Maar precies in deze val is hij onze bevrijder. Bevrijd hij ons uit de kluisters van de dood en leidt ons naar het nieuwe leven. Jezus is de koning van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde waarop gerechtigheid woont. Hij gaat ons voor naar dat Koninkrijk dat begint met Pasen.

Op de avond van **Witte Donderdag** voegen wij ons in die aloude bevrijdingsbeweging die in het Angstland van Egypte begon. Het Evangelie brengt ons te binnen dat in kleine tekenen van brood en wijn de boze wereld niet langer meer hetzelfde zal zijn. Als teken van wat komen gaat, ontruimen wij de Avondmaalstafel.

Op **Goede Vrijdag** is ons weinig licht gegeven. Met een doorgaande lezing van het lijdensevangelie volgens Johannes lezen wij van het lijden van de Heer. Aan het einde van de dienst worden alle lichten gedoofd. Toch zal een klein licht blijven branden, als een wachter die uitziet naar het eerste licht.

Op **Stille Zaterdag** wordt het duister doorbroken. De Paaskaars wordt binnengedragen. De lezingen, te beginnen bij het begin, bij Genesis, brengen ons langzaam het geheim van de Opstanding te binnen. Aan het einde van de dienst zullen wij dit licht van de Paaskaars onder ons verspreiden en uitdragen in de nacht.

Op **Paasmorgen** zetten wij de dienst voort. Licht en jubel vallen nu samen en in de hof waar het ooit begon, zullen de ogen van Maria geopend worden. Na afloop van de dienst, in onze eigen Thomashof, zullen de kinderen zich mogen uitleven in een vrolijk heidendom: zij mogen Paaseieren zoeken. Maar het is een ander heidendom: aangedaan door de liefde van de Heer die de dood overwon!

WITTE DONDERDAG

18 april 2019

VIERING VAN DE MAALTIJD VAN UITTOCHT ROND DE TAFEL

Voorganger: Ds. Evert Jan de Wijer

Organist: Floris van Gils

Ouderling van Dienst: Kees den Blanken

Diaken van dienst: Heleen Struijs

Orgelspel: Johann Sebastian Bach (1685-1750) -

'Schmücke dich, o liebe Seele' – BWV 654

Opgang

Gemeente gaat staan

Intochtslied: Tussentijds 157 - (Melodie: 'Wilt heden nu treden')

Bemoediging

V: Onze hulp is in de Naam van de Heer.

G: Die hemel en aarde gemaakt heeft.

V: Wees ons genadig God, wees ons nabij. Laat ons niet ontbreken op het feest, dat Gij ons hebt bereid. Verzamel ons bij de uittocht van Jezus Messias en bekleed ons met het licht en de liefde van uw Zoon.

G: Amen.

Vredesgroet

V: Genade zij u en vrede van God onze Vader
en van de Heer Jezus Christus

G: Amen.

V: De vrede van Christus met u!

G: Hij is onze vrede.

Wij groeten elkaar met de vrede van Christus

Gemeente gaat zitten

Orgelspel: Johann Sebastian Bach (1685-1750) -

'Christe, du Lamm Gottes' – BWV 619

Gebed om ontferming

Gemeente zingt: Gezang 174 (Liedboek van de Kerken, 1973)

Dienst der Schriften

Schriftlezing: Johannes 13: 1 - 15 (Naardense Bijbel)

- 1 Maar voor het feest van het Pesach,
als Jezus weet dat zijn uur gekomen is
om uit deze wereld over te gaan
naar de Vader,
betoont hij,
die de zijnen in de wereld heeft liefgehad,
hun ook zijn liefde tot aan de voleinding.
- 2 Het geschiedt tijdens een maaltijd:
als de uiteenwerper reeds in het hart van
Judas Simonszoon Isjkariot heeft geworpen
dat hij hem moet prijsgeven,
- 3 en hij weet
dat de Vader hem alles in de handen
heeft gegeven
en dat hij van bij God gekomen is
en tot God heen gaat,
- 4 dat hij zich opricht van de maaltijd,
zijn kleren aflegt,
een linnen doek neemt
en zich daarmee omgordt.
- 5 Vervolgens werpt hij water in het wasbekken
en begint de voeten van de leerlingen
te wassen
en af te drogen met de linnen doek
waarmee hij omgord is geweest.
- 6 Dan komt hij bij Simon Petrus;
die zegt tot hem:
heer, wast ú mij de voeten?!
- 7 Jezus antwoordt en zegt tot hem:
wat ik doe, daar heb jñ nu geen weet van,
maar na deze dingen zul je het herkennen.
- 8 Petrus zegt tot hem:
u zult mij de voeten niet wassen,
tot in de eeuwigheid niet!
Jezus antwoordt hem:
als ik je niet mag schoonwassen
heb je geen deel aan mij!
- 9 Simon Petrus zegt tot hem:
heer, niet alleen mijn voeten
nee, ook de handen en het hoofd!

- 10 Jezus zegt tot hem:
wie een bad heeft genomen
hoeft zich, behalve de voeten,
niet meer te laten wassen,-
nee, die is geheel rein;
en jullie zijn rein,- echter niet allen!
- 11 Want hij heeft geweten
wie hem zou prijsgeven;
daarom zegt hij 'jullie zijn niet allen rein'.
- 12 Wanneer hij hun dan de voeten
heeft gewassen
neemt hij zijn kleren terug
en gaat hij weer aanliggen;
hij zegt tot hen:
herkent ge wat ik aan u heb gedaan?-
- 13 gij die mij 'leermeester' en 'heer' noemt,
gij zegt dat goed, want ik b́en dat;
- 14 als dan ík, de heer en leermeester,
ú de voeten was,
zijt ook ǵj verschuldigd
elkaar de voeten te wassen;
- 15 want ik heb u een voorbeeld gegeven
opdat, zoals ík aan ú gedaan heb
ook ǵj zult doen!-

OVERDENKING

Gemeente zingt: Gezang 569

Dienst der Dankbaarheid

Inzameling der gaven voor Drugspastoraat en Eredienst

Voorbeden, Stil Gebed

Gemeente zingt: Gezang 393

- V: De Heer zal met u zijn!
G: DE HEER ZAL U BEWAREN!
V: Verheft Uw harten!
G: WIJ HEBBEN ZE TOT DE HEER GEHEVEN
V: Zegenen wij de Heer onze God!
G: GOED IS HET EN PASSEND.
- V: HEER, God van Israël
het past ons, U te danken op deze avond,
zo anders dan alle andere avonden.
Ja, het is onze bevrijding
U dank te brengen,
overal en altijd,
door uw Zoon de Messias Jezus,
die het menselijke leven heeft geheeld
en ons de vrijheid heeft gegeven;
want het hout van zijn dood
werd de boom van ons leven,
en wij die hem kruisigden
zijn door hem overwonnen.
Laat ons toe
met onze adem en onze geest,
met hart en ziel
zijn lof te zingen
in het koor met alle heiligen!

Zo zingen wij: Gezang 404a

V: Gezegend zij de HEER,
die zijn belofte gehouden heeft,
die Abraham heeft uitgeleid
en Mozes heeft geroepen,
die de goden van de nacht heeft teniet gedaan,
die de zee heeft getemd om een weg te banen,
die de vaderen voorging in de woestijn
die de mensen deed weten van zijn verbond,
die zijn NAAM gelegd heeft op zijn gemeente!
Ja, gezegend zij de HEER die ons tot herder werd,
die het Pascha gebod
als een feest voor de HEER voor altijd:
gedachtenis van geslacht tot geslacht
sinds de nacht, dat zij aten het ongezuurde brood
en dronken de beker der dankzegging,
en hadden het paaslam geofferd
waarvan het bloed aan de deuren was
tot een teken voor de engel
om voorbij te gaan!

Ja, gezegend zij de HEER
die knecht werd
die zijn Zoon heeft gegeven
om een paaslam te zijn voor ons allen,
en te volbrengen
al wat geschreven staat, dat moest geschieden.
Die alzo in de nacht dat hij werd overgeleverd,

G: DAT IS IN DEZE NACHT,

V: het brood nam in zijn handen,
het zegende en brak en zei:
"Neemt en eet, dit is mijn lichaam voor u,
doet dit tot Mijn gedachtenis."
En evenzo na de maaltijd
sprak hij een dankgebed
en nam Hij de beker van de dankzegging en zei:
"Deze beker is het nieuwe verbond in Mijn bloed
tot vergeving van zonden;
drinkt allen hieruit, tot Mijn gedachtenis."
Laat ons dan eten en drinken,
want zo gezegd zo gedaan
verkondigen wij de dood van onze HEER

totdat hij komt!

G: MARANATHA!

ONZE VADER DIE IN DE HEMELEN ZIJT

Delen van matzes en wijn

Tijdens het Avondmaal klinkt:

Johann Sebastian Bach (1685-1750) - 'O Lamm Gottes, unschuldig'
BWV 618

Dankgebed

Slotlied (staande): Gezang 561 (melodie: psalm 134)

De Avondmaalstafel wordt ontruimd als opmaat naar de Goede Vrijdag

Wij verlaten de ruimte in stilte

GOEDE VRIJDAG

19 APRIL 2019

LEZING VAN HET LIJDENSEVANGELIE

Voorganger: Ds. Evert Jan de Wijer

Organist: Floris van Gils

Ouderling van dienst: Leo Endedijk

Wij betreden de ruimte in stilte

Gemeente gaat staan

Intochtslied: Psalm 22: 1 en 2

Gemeente gaat zitten

Gebed om ontferming

De Lezingen

Inleiding

Gemeente zingt: Gezang 333

Gemeente zingt: Gezang 561 (Melodie: psalm 134)

1.
O liefde die verborgen zijt
in diepe stilten eeuwigheid,
erbarm u over ons bestaan,
het wordt verraden en verdaan.
2.
Hoe achtloos in ons midden wordt
het kostbaar mensenbloed gestort
en in het onbarmhartig licht
het kruis des Heren opgericht.
3.
De minsten van de mensen zijn
daar uitgestrekt in angst en pijn.
Tot aan het eind der wereld lijdt
Christus in hun verlatenheid.
4.
O liefde uit de eeuwigheid
die met ons mens geworden zijt,
wij bidden, laat ons niet alleen
in al het duister om ons heen,
5.
opdat ook wij o Heer U niet
verlaten in uw diep verdriet
maar bij U zijn in al de pijn
waarmee de mensen mensen zijn.

Schriftlezing: Johannes 18: 1 - 27 (Naardense Bijbel)

- 1 Als hij deze dingen heeft gezegd
trekt Jezus met zijn leerlingen uit,
de winterbedding van de Kedron over;
daar is een hof geweest
en die gaat hij met zijn leerlingen binnen.
- 2 Maar ook Judas,
die hem heeft prijsgegeven,
heeft van die plek geweten,
omdat Jezus zich daar dikwijls
met zijn leerlingen verzamelde.
- 3 Dus neemt Judas de legerenheid mee,
en vanuit de heiligdomsoversten
en vanuit de Farizeeërs
helpers,
en komt daar aan
met lantarens, fakkels en wapens.
- 4 Jezus dan, weet hebbend van
alle dingen die over hem komen,
trekt uit en zegt tot hen:
wie zoekt ge?
- 5 Ze antwoorden hem: Jezus, de Nazoreeër!
Hij zegt tot hen:
ík ben dat!
Ook Judas, die hem heeft prijsgegeven,
heeft bij hen gestaan.
- 6 Met dat hij tot hen zegt
`ík ben dat!'
deinzen ze achteruit en vallen op de grond.
- 7 Dan vraagt hij het hun wéér: wie zoekt ge?
Maar zij zeggen: Jezus, de Nazoreeër!
- 8 Jezus antwoordt: ik heb u gezegd:
ík ben dat;
dus als ge míj zoekt,
laat hén dan heen gaan!
- 9 Zo wordt het woord vervuld,
waarin hij heeft gezegd:
'die ge mij hebt gegeven, van hen heb ik
niet wie ook verloren laten gaan' (Joh. 17,12).
- 10 Dan trekt Simon Petrus
het zwaard dat hij heeft,
treft de dienaar van de heiligdomsoverste

- en hakt hem de rechter oorlel af;
maar de naam van die dienaar
is Malchus geweest.
- 11 Dan zegt Jezus tot Petrus:
werp het zwaard in de schede,-
want allen die een zwaard nemen
gaan door een zwaard verloren;
de drinkbeker die de Vader
mij heeft gegeven,
zal ik die níet drinken?
- 12 Dan nemen de legereenheid,
de overste-over-duizend
en de helpers van de Judeeërs Jezus vast,
boeien hem
- 13 en voeren hem eerst naar Annas,
want die was de schoonvader van Kajafas
die de heiligdomsoverste van dat jaar
is geweest.
- 14 Maar het is Kajafas geweest
die de Judeeërs de raad heeft gegeven:
het is beter
dat één mens sterft voor de gemeenschap!
- 15 Maar Simon Petrus is,
met een andere leerling,
Jezus gevolgd; maar die leerling
is een bekende
van de heiligdomsoverste geweest
en komt mét Jezus
de voorhof van de heiligdomsoverste binnen;
- 16 maar Petrus is bij de deur blijven staan,
buiten.
Dan komt die andere leerling,
de bekende van de heiligdomsoverste,
naar buiten, zegt iets tegen de poortwachter
en voert Petrus naar binnen.
- 17 Dan zegt het meisje dat poortwachter is
tot Petrus:
ben jij niet óók een van de leerlingen
van deze mens?
Hij van zijn kant zegt: dat ben ik níet!
- 18 Maar daar staan de dienaars
en de helpers,
die een houtskoolvuur gemaakt hebben

- omdat het koud is geweest,
en zij hebben zich gewarmd;
maar ook Petrus is daar geweest,
stond bij hen en warmde zich.
- 19 Dan ondervraagt de heiligdomsoverste
Jezus over zijn leerlingen
en over zijn onderricht.
- 20 Jezus antwoordt hem:
ík heb openlijk de wereld toegesproken;
ík heb altijd onderricht gegeven
in een samenkomst of in het heiligdom,-
daar waar alle Judeeërs bijeenkomen;
ik heb niets in het verborgene uitgesproken;
- 21 waarom ondervraagt u mij?-
ondervraag de toehoorders
over wat ik tot hen gesproken heb;
zie, zij hier
weten wat ík heb gezegd!
- 22 Maar als hij dit zegt
geeft één van de helpers
die er naast is gaan staan
Jezus een kaakslag, zeggend:
antwoordt u de heiligdomsoverste zó?
- 23 Jezus antwoordt hem:
indien ik kwalijk heb gesproken,-
getuig van het kwade;
maar indien goed
waarom tuigt u me dan af?
- 24 Dan zendt Annas hem geboeid naar
Kajafas, de heiligdomsoverste.
- 25 Maar Simon Petrus is daar geweest,
stond daar en warmde zich .
Dan zeggen ze tot hem:
ben ook jýj niet één van zijn leerlingen?
Hij van zijn kant loochent het en zegt:
dat ben ik níét!
- 26 Eén van de dienaars
van de heiligdomsoverste,
die een verwant is van hem bij wie Petrus
de oorlel heeft afgehakt, zegt:
heb ik jóu niet bij hem in de hof gezien?
- 27 Dan loochent Petrus het weer;
en meteen kraait er een haan.

Orgelspel: Johannes Brahms (1833 - 1897) – 'Herzliebster Jesu' -
(uit: Elf Choralvorspiele opus posth. 122, 1897)

Schriftlezing: Johannes 18: 28 – 19: 3 (Naardense Bijbel)

18

- 28 Ze voeren Jezus dan
van Kajafas naar het pretorium;
maar het is in de vroegte geweest.
Zelf gaan zij het pretorium niet binnen,
om zich niet te bezoedelen,
en wel het pesach te kunnen eten
- 29 Dan komt Pilatus naar buiten, naar hen toe,
en verklaart: welke beschuldiging
brengt u in tegen deze men
- 30 Ze antwoorden en zeggen tot hem:
als hij niet iemand was geweest die
kwaad doet
hadden we hem niet aan u overgegeven!
- 31 Dan zegt Pilatus tot hen:
neemt ú hem mee
en oordeelt hem volgens uw Wet!
De Judeeërs zeggen tot hem:
het is ons niet geoorloofd
te doden!
- 32 Zo wordt vervuld
het woord van Jezus dat hij heeft gezegd
om aan te duiden
wat voor dood hij zou gaan sterven.
- 33 Dan gaat Pilatus het pretorium weer in;
hij laat Jezus roepen en zegt tot hem:
ú, bent u de koning der Judeeërs?
- 34 Jezus antwoordt:
zegt ú dat uit uzelf
of hebben anderen u dat over mij gezegd?
- 35 Pilatus antwoordt:
ík ben toch geen Judeeër!-
uw eigen volk en de heiligdomsoversten
hebben u aan mij overgegeven;
wát hebt u gedaan?
- 36 Jezus antwoordt:
mijn koningschap is niet uit deze wereld;
als het iets uit deze wereld was,

- dat koningschap van mij,
hadden mijn helpers ervoor gestreden
dat ik niet aan de Judeeërs
werd overgegeven,
maar mijn koninkrijk is nu eenmaal
niet van hier.
- 37 Dan zegt Pilatus tot hem:
u bent dus toch een koning?
Jezus antwoordt: ú zegt het,
dat ik een koning ben;
ík ben hiertoe geboren
en hiertoe gekomen tot de wereld:
dat ik zal getuigen voor wat waarachtig is;
al wie uit de waarachtigheid is
hoort naar mijn stem!
- 38 Pilatus zegt tot hem:
wat ís waarachtigheid?
Als hij dit gezegd heeft
gaat hij weer naar buiten, naar de Judeeërs,
en zegt tot hen:
ik vind in hem geen enkele schuld;
- 39 maar het is gebruikelijk bij u
dat ik u met het Pesach er één loslaat;
wat is dan uw wens?-
zal ik u de koning der Judeeërs loslaten?
- 40 Dan schreeuwen zij het weer uit
en zeggen: die niet, nee Barabbas!
Maar Barabbas is een rover geweest.
- 19**
- 1 Dan dus neemt Pilatus Jezus mee
en geselt hem.
- 2 De soldaten vlechten een kroon
van doornakken
en zetten die op zijn hoofd;
ze werpen hem een purperen mantel om.
- 3 Nadat ze naar hem toegekomen zijn en
hebben gezegd 'wees gegroet,
koning der Judeeërs!'
geven ze hem kaakslagen.

Gemeente zingt: Gezang 576b: 1, 2 en 3

Schriftlezing: Johannes 19: 4 - 22 (Naardense Bijbel)

- 4 Pilatus komt opnieuw naar buiten
en zegt tot hen:
zie, ik voer hem voor u naar buiten
opdat ge erkent
dat ik geen enkele schuld bij hem vind!
- 5 Dan komt Jezus naar buiten;
hij draagt de doornenkroon
en de purperen mantel.
Hij -Pilatus- zegt tot hen:
ziehier, de mens!
- 6 Wanneer dan de heiligdomsoversten
en de helpers
hem zo zien, zeggen ze, schreeuwen ze:
kruisigen, kruisigen!
Pilatus zegt tot hen:
neemt ú hem mee en kruisigt hem
want ik vind in hem geen schuld!
- 7 De Judeeërs antwoorden hem:
wij hebben een Wet, en volgens de Wet
moet hij sterven:
omdat hij zich zoon van God maakt!
- 8 Wanneer dan Pilatus dit woord hoort
wordt hij nog meer bevreesd;
- 9 hij gaat weer het pretorium binnen
en zegt tot Jezus:
u, van waar bent u?
Maar Jezus geeft hem geen antwoord.
- 10 Dan zegt Pilatus tot hem:
u spreekt niet tegen mij?- weet u niet
dat ik volmacht heb om u los te laten
en volmacht heb om u te kruisigen?
- 11 Jezus antwoordt: u zou
geen enkele volmacht over mij hebben
als die u niet gegeven was van bovenaf;
daarom heeft wie mij aan u overgeeft
de grootste zonde!
- 12 Van toen af
heeft Pilatus ernaar gezocht hem los te laten.
Maar de Judeeërs schreeuwen en zeggen:
als u hém loslaat
bent u geen vriend van de keizer!-

- al wie zichzelf koning maakt
spreekt zich uit tegen de keizer!
- 13 Als Pilatus deze woorden hoort
voert hij Jezus naar buiten
en gaat hij zitten op een verhoging
bij een plek die Steenstraat heet,
maar in het Hebreeuws:
Gabbata,- heuveltje.
- 14 Maar het is de voorbereiding
van het Pesach geweest,
zodat het zesde uur is het geweest.
Hij zegt tot de Judeeërs:
zie, uw koning!
- 15 Dan schreeuwen zij:
opheffen, opheffen, kruisig hem!
Pilatus zegt tot hen:
moet ik uw koning kruisigen?
De heiligdomsoversten antwoorden:
we hebben geen koning
buiten de keizer!
- 16 Dan dus geeft hij hem aan hen over
om te worden gekruisigd.
- 17 Dus nemen ze Jezus mee.
Zelf het kruis torsend
trekt hij uit naar
de zogeheten Schedelplaats
die in het Hebreeuws Golgota heet.
- 18 Daar kruisigen ze hem
en mét hem twee anderen,
aan de ene en de andere kant,
maar Jezus in het midden.
- 19 Pilatus schrijft ook een strafgrond
en zet die op het kruis;
maar er is geschreven geweest:
Jezus de Nazoreeër,
de koning der Judeeërs!
- 20 Velen der Judeeërs
lezen dan die strafgrond,-
omdat hij dicht bij de stad was,
de plaats waar Jezus werd gekruisigd.
Hij is geschreven geweest
in het Hebreeuws,
Romeins en Helleens.

- 21 Toen hebben
de heiligdomsoversten der Judeeërs
gezegd:
schrijft u toch niet 'de koning der Judeeërs'
maar dat hij heeft gezégd
'ik ben de koning der Judeeërs'!
- 22 Pilatus antwoordt:
wat ik geschreven heb, héb ik geschreven!

Gemeente zingt: Gezang 577

Schriftlezing: Johannes 19: 23 - 30 (Naardense Bijbel)

- 23 Dan nemen de soldaten,
wanneer ze Jezus kruisigen,
zijn kleren,
en maken er vier delen van,
voor elke soldaat een deel,-
ook het onderkleed nemen ze.
Maar het is een naadloos onderkleed geweest,
van bovenaf als één geheel gewezen.
- 24 Dan zeggen ze tot elkaar:
laten we dat niet scheuren
nee, erom loten van wie het zijn zal!-
zodat het Schriftwoord in vervulling gaat:
'onder elkaar verdelen zij mijn kleren,
werpen over mijn gewaad het lot!' (Ps. 22,19)
Dát doen dus de soldaten.
- 25 Maar bij het kruis van Jezus
hebben gestaan:
zijn moeder en de zuster van zijn moeder,
Maria,- die van Klopas,
en Maria Magdalena.
- 26 Als dan Jezus zijn moeder aanziet
en bij haar staande
de leerling die hij (het meest) heeft liefgehad,
zegt hij tot zijn moeder:
vrouwe, zie: uw zoon!
- 27 Vervolgens zegt hij tot de leerling:
zie: je moeder!-
en vanaf dat uur neemt de leerling haar
bij zich op.
- 28 Hierna zegt Jezus, wetend

- dat reeds alle dingen voleindigd zijn,
opdat de Schrift voleindigd wordt:
'ik heb dorst'!-
- 29 Er heeft daar een kruik vol azijn gelegen;
dan steken ze een spons vol van die azijn
op een hysopstengel
en brengen die naar zijn mond.
- 30 Wanneer Jezus dan de azijn neemt
zegt hij: het is voleindigd!
Hij neigt het hoofd
en geeft de geestesadem prijs.

Stilte

Orgelspel: Johannes Brahms (1833 - 1897) -
'Herzlich tut mich verlangen' -
(uit: Elf Choralvorspiele opus posth. 122, 1897)

Schriftlezing: Johannes 19: 31 - 42 (Naardense Bijbel)

- 31 Daar het Voorbereiding is geweest
vragen dan de Judeeërs aan Pilatus,
opdat de lichamen niet op de sabbat
aan het kruis blijven
-want die sabbatdag is een grote geweest-,
dat ze hun de benen breken
en zij er kunnen worden afgehaald.
- 32 Dan komen de soldaten
en breken de benen van de eerste,
én van de ander
die met hem is gekruisigd.
- 33 Maar als ze bij Jezus komen
en zien dat hij reeds gestorven is,
breken ze zijn benen niet.
- 34 Nee, één van de soldaten
stoot met een lans in zijn zijde
en meteen komt daar bloed uit en water.
- 35 Hiervan heeft getuigd
hij die het heeft gezien
en zijn getuigenis is waarachtig;
hij weet dat het waar is wat hij zegt,-
opdat ook gij zult geloven.
- 36 Want dit alles geschiedt
opdat het Schriftwoord in vervulling gaat:

- 37 'geen bot van hem zal worden verbrijzeld'.
En weer een ander Schriftwoord zegt:
'ze zullen opzien naar
hem die ze doorstoken hebben'.
- 38 Daarna vraagt Jozef van Arimatea,
die een leerling van Jezus is,
-maar in het verborgene,
uit vrees voor de Judeeërs-
aan Pilatus
of hij het lichaam van Jezus mag weghalen;
en Pilatus staat dat toe;
dan komt hij en haalt hij zijn lichaam weg.
- 39 Maar ook Nikodemus komt,
hij die in het eerst 's nachts
naar hem toe kwam;
hij brengt een mengsel mee van
'mirre en aloë',
zo'n honderd ponden.
- 40 Dan nemen ze het lichaam van Jezus
en binden het met die geurige kruiden
in lijkwindsels, zoals het voor de Judeeërs
gewoonte is om te begraven.
- 41 Maar er is op de plaats
waar hij gekruisigd is
een hof geweest,
en in die hof een nieuwe gedenkplaats,
waarin nog nooit iemand is gelegd.
- 42 Daar dan leggen ze,
vanwege de Voorbereiding
van de Judeeërs,
omdat de gedenkplaats dichtbij is geweest,
Jezus neer.

Inzameling van de gaven voor Wijkdiaconie en Jeugdwerk

Orgelspel: Johannes Brahms (1833 - 1897) -
'O Welt, ich muß dich lassen' -
(uit: Elf Choralvorspiele opus posth. 122, 1897)

Voorbeden Stil Gebed Onze Vader

Slotlied (staande): Gezang 590

Alle lichten worden gedoofd. Het licht dat deze vrijdag tot een goede vrijdag maakt blijft echter branden.

In stilte verlaten wij de kerk.

STILLE ZATERDAG - PAASWAKE

20 april 2019

VIERING VAN DE HEILIGE DOOP IN GEDACHTENIS

Voorganger: Ds. Evert Jan de Wijer

Cantor-organist: Harmen Trimp

Ouderling van Dienst: Pauline Hagemeijer

Diaken van dienst: Corine Waaning

Stilte en Donkerte

De lof van het licht

Gemeente gaat staan

Bij het binnenbrengen van de Paaskaars, teken van de intocht van het licht van de Opgestane, klinkt drie keer, op steeds verhoogde toon:

The musical notation is written on a single treble clef staff. It is divided into two measures. The first measure is labeled 'Diaken:' and contains the notes G4, A4, B4, and C5. The second measure is labeled 'Allen:' and contains the notes G4, A4, B4, and C5. Below the staff, the lyrics are written: 'Licht van Chris-tus.' under the first measure and 'Heer, wij dan-ken u.' under the second measure.

Gemeente gaat zitten

Lofprijzing

V: Deze nacht waken wij
om een weg te vinden het donker door –
een ontkomen aan de dood,
een weg naar het licht!

Deze nacht gedenken wij
de grote daden van de Eeuwige
aan zijn kinderen gedaan.

Deze nacht getuigen wij met tal van verhalen
van de overwinning op de dood.
Gods gezalfde is ons voorgegaan
de diepte van de dood, de godverlatenheid
heeft hij geproefd.

Zijn trouw bleek bestand tegen het donker -
Hij vocht met de nacht en overwon.
Zijn liefde is sterker dan de dood.

G: DEZE NACHT WAKEN WIJ OM HEM TE VOLGEN
OP WEG NAAR HET LICHT.
ER IS VOOR ONS EEN DOORKOMEN AAN.
ZINGEN EN JUICHEN MOGEN WIJ IN DEZE NACHT!

Gemeente zingt: Gezang 601

De Lezingen

Inleiding op de lezing

Schriftlezing: Genesis 1: 1 - 2: 4a (Naardense Bijbel)

- 1 Bij begin
is God gaan scheppen,-
de hemelen en het aardland.
- 2 Het aardland
is in z'n geschieden geworden
woestheid en warboel,
en duisternis
op het aanschijn van de oervloed,-
en geestesadem van God
wervelend
over het aanschijn van de wateren.
- 3 Dan zegt God: geschiede er licht!-
en er geschiedt licht.
- 4 God ziet het licht aan: ja, het is goed!
Zo brengt God scheiding aan
tussen het licht en de duisternis.
- 5 God roept tot het licht 'dag'
en tot het duister heeft hij geroepen 'nacht';
er geschiedt een avond
en er geschiedt een ochtend:
één dag.
- 6 Dan zegt God:
geschiede er een gewelf in het water,-
geschiede er scheiding
tussen water en water!
- 7 Dan maakt God
het gewelf
en brengt hij scheiding aan
tussen de wateren onder het gewelf

- en de wateren
boven het gewelf;
en zo geschiedt.
- 8 God roept tot het gewelf 'hemel';
er geschiedt een avond
en er geschiedt een ochtend:
tweede dag.
- 9 Dan zegt God:
dat de wateren onder de hemel
te hoop lopen naar één oord,
en zichtbaar worde het droge!-
en zo geschiedt.
- 10 God roept tot het droge 'land'
en tot de ophoping van de wateren
heeft hij geroepen
'zeeën';
God ziet het aan: ja, het is goed!
- 11 Dan zegt God:
laat het land groen doen groeien,
een gewas dat zaad zaait,
een vruchtdragend geboomte
dat vrucht maakt
naar zijn verschil
met daarin zijn zaad over het land!-
en zo geschiedt.
- 12 En het land
brengt al wat groen is naar buiten,
gewas dat zaad zaait naar zijn verschil
en geboomte
dat vrucht maakt met daarin zijn zaad,
naar zijn verschil;
God ziet het aan: ja, het is goed!
- 13 Er geschiedt een avond
en er geschiedt een ochtend:
derde dag.
- 14 Dan zegt God:
geschiede er:
lichten aan het gewelf van de hemel
om scheiding aan te brengen
tussen de dag en de nacht;
geschieden zullen die
als tekenen en samenkomsttijden,
voor dagen en jaren;

- 15 geschieden zullen ze
als lichten aan het gewelf van de hemel
om licht te brengen over het land!-
en zo geschiedt.
- 16 God maakt
de twee grote lichten:
het grote licht voor het beheer van de dag,
het kleine licht
voor het beheer van de nacht,
en ook de sterren.
- 17 God geeft ze aan het gewelf van de hemel
om licht te brengen over het land,
18 om te beheren de dag en de nacht,
om scheiding aan te brengen
tussen het licht en de duisternis;
God ziet het aan: ja, het is goed!
- 19 Er geschiedt een avond
en er geschiedt een ochtend:
vierde dag.
- 20 Dan zegt God:
laten de wateren wemelen
van het gewriemel van bezielde leven,-
en laat er gevogelte vliegen over het land,
over het aanschijn van het gewelf, de hemel!
- 21 En God scheidt
de grote gedrochten,-
en alle levende ziel die rondkruipt,
waarvan de wateren zijn gaan wemelen,
naar hun verschil,
en elke gevleugelde vogel naar z'n verschil;
God ziet het aan: ja, het is goed!
- 22 Dan zegent God hen, en zegt:
draagt vrucht, weest overvloedig,
vult het water in de zeeën,
en ook het gevogelte
zij overvloedig in het land!
- 23 Er geschiedt een avond
en er geschiedt een ochtend:
vijfde dag.
- 24 Dan zegt God:
breng het land naar buiten:
'levende ziel' naar haar verschil:
vee, onderkruipsel

- en wildleven op land
naar zijn verschil;
en zo geschiedt.
- 25 God maakt het wildleven
van het land naar z'n verschil,
het vee naar z'n verschil
en alle kruipsel van de -rode- grond
naar z'n verschil;
God ziet het aan: ja, het is goed!
- 26 Dan zegt God:
maken wij een -rode- mensheid
in ons beeld en als onze gelijkenis,-
laten zij neerdalen bij de vissen van de zee
en het gevogelte van de hemel,
bij het vee en bij alles van het land,
en bij alle kruipsel
dat kruipt over het land!
- 27 God scheidt de -rode- mensheid in zijn beeld,
in het beeld van God
heeft hij hem geschapen;
mannelijk en vrouwelijk
heeft hij hen geschapen.
- 28 Dan zegent hij hen, God,
en hij zegt tot hen, God:
draagt vrucht, wordt overvloedig,
vervult het land
en bedwingt het!-
en daalt neer
bij de vissen van de zee
en het gevogelte van de hemel,
bij alle leven dat kruipt over het land!
- 29 God zegt:
zie, geven zal ik u al het zaadzaaiend gewas
op het aanschijn van heel het land
en alle geboomte
waaraan een boomvrucht zaad zaait,-
voor jullie zal het er zijn als eten!-
- 30 en voor al het wildleven van het land
en alle gevogelte van de hemel
en al wat er kruipt over het land,
waarin een levende ziel is,
(geef ik) al het groen van gewas als eten!-
en zo geschiedt.

31 God beziet al wat hij heeft gemaakt
en zie, zéér goed!-
er geschiedt een avond
en er geschiedt een ochtend,
de zesde dag.

2

1 Voltooid worden de hemelen en het aardland
en heel hun strijdschaar.

2 God voltooit op de zevende dag
zijn werk dat hij heeft gedaan;
hij houdt sabbat op de zevende dag
van al zijn werk dat hij heeft gedaan.

3 God zegent de zevende dag
en heiligt die;
want daarop heeft hij sabbat gehouden
van al zijn werk,
dat God geschapen heeft om te doen.

4a Dit zijn de geboorten van de hemelen
en het aardland
toen zij werden geschapen,-

Gemeente zingt: Gezang 513

Schriftlezing: Exodus 14: 15 - 15: 1a (Naardense Bijbel)

15 Dan zegt de Ene tot Mozes:
wat schreeuw je tot míj!-
spreek tot de zonen Israëls
dat ze moeten opbreken!-
16 en jijzelf:
hef je staf omhoog;
strek je hand uit over de zee en klief hem;
dan komen de zonen Israëls
beneden door de zee op het droge!-
17 en ik,
ziedaar, ik versterk het hart van Egypte
zodat ze hen achterna komen;
dan zal ik gloriëren,
door Farao en heel zijn legermacht,
zijn wagens en zijn ruiters;
18 weten zullen ze, de Egyptenaren,
dat ik de Ene ben!,
als ik glorieer door Farao,

- zijn wagens en zijn ruiters!
- 19 Dan breekt op:
de engel Gods
die ging voor het aanschijn van Israëls leger,
en gaat áchter hen mee;
ook breekt op:
de staande wolk, van voor hun aanschijn,
en gaat áchter hen staan.
- 20 Hij komt
tussen het leger van Egypte
en het leger van Israël,-
zo is er de wolk én het duister
en verlicht hij de nacht;
de een is de ander niet genaderd,
heel de nacht.
- 21 Dan strekt Mozes zijn hand uit,
over de zee,
en de Ene laat de zee leeglopen
door een machtige oosterstorm,
heel de nacht,
en hij maakt de zee tot droog land;
de wateren worden gekloofd.
- 22 Zo komen de zonen Israëls
beneden door de zee op het droge;
de wateren zijn voor hen een muur,
rechts van hen en links van hen!
- 23 De Egyptenaren jagen hen na
en komen hen achterna,-
elk paard van Farao,
zijn wagens en zijn ruiters,-
tot onder in de zee.
- 24 Het geschiedt in de ochtendwake:
de Ene richt zich naar Egyptes leger
in een zuil van vuur en wolken,-
en maakt een warboel
van Egyptes legerkamp.
- 25 Hij laat het wiel van zijn wagens
wijken
en laat hem slechts zwaar vooruitkomen;
dan zegt Egypte:
ik moet vluchten voor Israëls aanschijn,
want de Ene
voert voor hen oorlog met Egypte!

- 26 De Ene zegt tot Mozes:
strek je hand uit over de zee,-
dan keren de wateren terug over Egypte,
over zijn wagens en over zijn ruiters!
- 27 Mozes strekt zijn hand uit over de zee:
en de zee keert, tegen de ochtendwending,
in zijn stroombed terug,
terwijl de Egyptenaren vluchten,
hem tegemoet;
dan schudt de Ene Egypte af,
midden in de zee.
- 28 De watermassa's keren terug
en overdekken de wagens en de ruiters
van heel Farao's legermacht,-
allen die hen achternagekomen waren
in de zee;
er restte niemand van hen, tot niet één.
- 29 En de zonen Israëls zijn
-onder in de zee-
gegaan over het dróge!
De wateren waren voor hen een muur,
rechts van hen en links van hen!
- 30 Zo redt de Ene op die dag Israël
uit de hand van Egypte,
en ziet Israël Egypte
dood op de lip van de zee;
- 31 Israël ziet de grote hand
waarmee de Ene het heeft gedaan in Egypte
en ze krijgen ontzag, de gemeente,
voor de Ene;
ze gaan vertrouwen op de Ene
en op Mozes, zijn dienaar.

15

- 1a Dan zingt Mozes met de zonen Israëls
voor de Ene deze zang;
ze zeggen veelzeggend:
zíngen wil ik voor de Ene,
want hij is hoog verheven;

Gemeente zingt: Gezang 605

De doopgedachtenis

De gemeente schaart zich rond het doopvont

Gemeente zingt: Gezang 350: 1, 2, 3 en 4

V: Dit is de nacht, waarin wij worden teruggebracht
naar de oorsprong van onze doop:
ook wij zijn door het water getrokken,
bekleed met licht, beademd met nieuw leven.
Een nieuwe naam is ook over ons uitgesproken.
Deze nacht gedenken wij, hoe ook wij zijn weggeroepen
uit dood en duisternis.
Zo belijden wij, samen met Israël, Gods eerstgeborene:

G: Hoor Israël!
De HEER is onze God,
De HEER is één!

V: Gij zult de HEER, uw God liefhebben
met geheel uw hart en met geheel uw ziel
en met geheel uw kracht
en uw naaste als uzelf.

Wilt u zich verzetten tegen alle machten
die als goden over ons heersen
en hij die genoemd wordt 'Ik zal er zijn' alleen dienen?

G: Ja, dat willen wij!

V: Wilt u elk slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?

G: Ja, dat willen wij!

V: Dit water van de heilige Doop zij ons tot gedachtenis!

Schaamt u dan niet de Christus te belijden,
want het evangelie is een kracht Gods
tot bevrijding van een ieder die gelooft;
en antwoordt in gemeenschap
met de kerk van alle eeuwen:

Gemeente zingt: Gezang 344 : 1, 2 en 3

Lezing van het Paasevangelie: Lucas 24: 1 - 10 (Naardense Bijbel)

- 1 maar op de eerste van de sabbatsweek
komen zij, diep in de morgen,
bij de gedenkplaats, dragende
de geurkruiden die ze hebben voorbereid.
- 2 Maar ze vinden de steen
afgewenteld van de gedenkplek,
- 3 maar als ze er binnenkomen
vinden ze het lichaam van de Heer Jezus niet.
- 4 En het geschiedt,
als ze daar niet verder mee kunnen:
zie, twee mannen komen bij hen staan
in bliksemend gewaad;
- 5 zij raken in-bevreemd
en neigen hun gezichten ter aarde,
maar zij zeggen tot hen:
wat zoekt ge de levende bij de doden?-
hij is niet hier, nee, hij is opgewekt!-
- 6 maar gedenkt hoe hij tot u heeft gesproken
toen hij nog in Galilea was,
- 7 toen hij zei van de mensenzoon
dat hij moet worden prijsgegeven
in handen van zondige mensen,
gekruisigd worden en ten derden dage opstaan!
- 8 Zij worden zijn uitspraken indachtig,
- 9 keren terug van de gedenkplek
en verkondigen dit alles
aan de elf en al de overigen.
- 10 Maar het zijn geweest: Maria Magdalena,
Johanna, en Maria van Jakobus.
De overige (vrouwen) die met haar waren
hebben tot de apostelen hetzelfde gezegd.

Gemeente zingt: Gezang 642

Voorbeden, Stil Gebed, Onze Vader

Diaken: De Heer is waarlijk opgestaan

Gemeente: Christus, het licht der wereld

Voorganger: Oogappel van de Vader
door wie God naar mensen kijkt.
Schijnsel van vaderlijke liefde
liefde voor de mensenkinderen.

Diaken: Christus het licht der wereld.
Het vuur in onze harten, dat Hij ontstoken heeft.

**Gemeente: Wij dragen het licht, gemeenschap van Christus,
het levend licht, wij geven het door,
een lopend vuur, door heel de wereld
naar buiten gedragen in deze nacht.**

Uitdelen van het licht

Slotlied: Gezang 612 (Melodie: 'De ware kerk des Heren')

*Wij verlaten de kerk, dragen het licht de nacht in en zetten morgen
de dienst voort.*

Orgelspel: Johann Sebastian Bach (1685-1750) -
Toccaten en Fuga d moll BWV 565

Floris van Gils (1996) ontving vanaf jonge leeftijd orgelles van Paul Kieviet te Middelharnis/Sommelsdijk. Sinds 2015 studeert hij hoofdvak orgel bij Jos van der Kooy aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag. Floris ronde bijvak piano af bij Wim Voogd. Momenteel volgt hij de bijvakken zang en klavecimbel bij respectievelijk Kees-Jan de Koning en Siebe Henstra. Aan het Codarts Conservatorium te Rotterdam studeert hij kerkmuziek. Floris is als cantor-organist verbonden aan de Protestantse Kerk te Nigtevecht. Naast zijn muzikale activiteiten studeert hij Theologie aan de Vrije Universiteit en de Protestants Theologische Universiteit te Amsterdam.